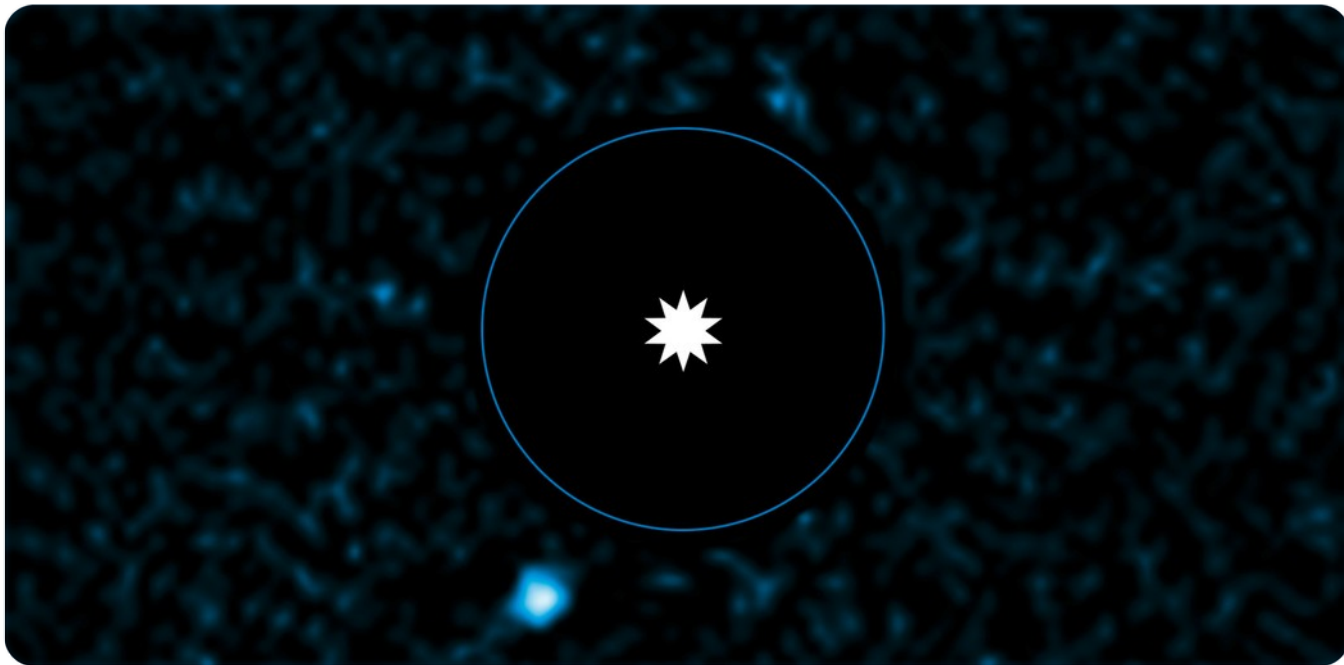

Ujet s kamero!

Leto 1992 je prineslo odkritje, ki je spremenilo naš pogled na vesolje: okrog neke daljne zvezde so odkrili prvi tuji svet. Pred tem so mnogi domnevali, da tako imenovani "eksoplaneti" obstajajo, vendar ni tega nihče dokazal. Z odkritjem leta 1992 pa tega več ni bilo mogoče zanikati – Zemlja in njeni bratje in sestre v našem osončju niso sami v vesolju.

Od prvega odkritja do danes so astronomi odkrili že skoraj 1000 eksoplanetov. Sedaj pravzaprav menijo, da imata okrog 2/3 zvezd v naši galaksiji vsaj en planet! Morda se sprašujete, zakaj vse do leta 1992 niso nobenega odkrili, če je teh tujih svetov tako veliko? No, fotografiranje eksoplanetov je zelo težavno, ker so planeti veliko temnejši od zvezd in jih svetloba starševske zvezde preprosto preglasi oziroma zasenči.

Da bi zaobšli to težavo, morajo biti astronomi iznajdljivi. Ena od nauspešnejših tehnik za iskanje eksoplanetov je "radialna hitrost". Trik je v opazovanju morebitnega opletanja zvezde. Opletanje povzroči planet, ki se globlje okoli zvezde in s svojo gravitacijo narahlo vleče zvezdo.

Leta 2008 je astronomom prvič uspelo ujeti nek daljni planet s kamero in dobiti takorekoč magično fotografijo planeta! Od takrat do danes so v petih letih uspeli neposredno ujeti s kamero le še ducat drugih planetov. Pravzaprav trinajst, saj je Zelo velik teleskop pravkar ujel še enega. Na tej sliki lahko vidite nejasen moder madež, ki je planet v tirnici okoli svoje starševske zvezde. To je najlažji eksoplanet kadarkoli fotografiran!

COOL FACT

Odkar se je pričel lov na eksoplanete, je bilo veliko "prvih". Leta 1992 so astronomi našli prvi eksoplanet v tirnici okoli zvezde podobne Soncu. Leta 2007 so odkrili prvi planet, ki bi lahko imel tekočo vodo! In okrog te iste zvezde obstaja še en planet, za katerega se je izkazalo, da je prvi odkriti svet poleg Zemlje, na katerem so zelo verjetno primerni pogoji za obstoj življenja!

